

I. Algemeen gedeelte

Artikel 1: Toepasselijkheid

- 1.1 Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle onderhandelingen met, schriftelijke en mondelinge aanbiedingen aan en schriftelijke en mondelinge aanvragen/opdrachten van en overeenkomsten met Erdo B.V. (hierna: "Erdo").
- 1.2 Een opdrachtnemer, ten aanzien van wie deze voorwaarden van toepassing zijn geweest op enige rechtsverhouding, wordt geacht ook bij latere aanbiedingen aan, respectievelijk aanvragen en/of opdrachten van Erdo met de toepasselijkheid van deze voorwaarden akkoord te zijn gegaan, ook al is dit niet expliciet in die rechtsverhouding overeengekomen.
- 1.3 Deze algemene voorwaarden zijn ook van toepassing op alle handelingen, inkopen, opdrachten en gedragingen van Erdo, voorafgaand aan het tot stand komen van een overeenkomst.
- 1.4 Alle bedingen in deze algemene voorwaarden zijn mede bedongen ten behoeve van degene, zowel in dienst van Erdo als derden die lasthebber van Erdo zijn of voor wier handelen dan wel nalaten Erdo aansprakelijk kan zijn.

Artikel 2: Definities

- 2.1 Onder "Erdo" wordt verstaan Erdo B.V. zelf en alle met Erdo B.V. op enige wijze verbonden ondernemingen (deelnemingen, zuster- en dochtervennootschappen etc.), en ook, onder anderen, bouwcombinaties in de vorm van personen-vennootschappen waarvan Erdo vennoot is.
- 2.2 Onder "aanbesteder" wordt verstaan de aanbestedder of de opdrachtgever van een werk dan wel een vertegenwoordiger of vertegenwoordigers van die aanbestedder.
- 2.3 Onder "opdrachtnemer" wordt verstaan de (rechts)persoon die door Erdo wordt gecontracteerd of ingeschakeld in het kader van de uitvoering van een werk of ter uitvoering van aan haar opgedragen werkzaamheden.
- 2.4 Onder "werk" wordt verstaan de levering van zaken en/of uitvoering van werkzaamheden en/of het verrichten van diensten en/of het verhuren van materiaal en materieel, de aanname van een werk van stoffelijke aard of enig onderdeel daarvan, dan wel enige andere overeengekomen activiteit met een derde, verband houdende met een door Erdo aangenomen werk of een aan Erdo gegeven opdracht.

Artikel 3: Afwijkende bedingen

- 3.1 Erdo wijst uitdrukkelijk de toepasselijkheid van algemene voorwaarden die door opdrachtnemers van toepassing werden of worden verklaard uitdrukkelijk af, tenzij en voor zover Erdo expliciet en schriftelijk de toepasselijkheid daarvan heeft aanvaard.
- 3.2 Eventuele afwijkingen van deze algemene inkoop- en (onder)aannemingsvoorwaarden gelden alleen wanneer deze schriftelijk door Erdo aan opdrachtnemer zijn bevestigd.

Artikel 4: Aanbieding en bevestiging

- 4.1 Eventuele kosten, verbonden aan het doen van aanbiedingen of prijsopgaven waaronder ook begrepen de kosten van adviezen, tekenwerk en dergelijke door of namens Erdo gemaakt, worden door Erdo niet vergoed.
- 4.2 De opdrachtnemer doet in elk geval de door hem opgegeven prijs gestand tot drie maanden na gunning van het werk aan Erdo.
- 4.3 Een eventuele mondelinge opdracht wordt steeds geacht te zijn gegeven onder uitdrukkelijk voorbehoud van een gelijkloeiende schriftelijke bevestiging van Erdo.
- 4.4 Een mondelinge opdracht is vrijblijvend en kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd zolang Erdo deze opdracht niet schriftelijk heeft bevestigd. Aan een mondelinge opdracht zonder schriftelijke bevestiging kunnen door de opdrachtnemer geen rechten worden ontleend. Afwijkende acceptatie van een opdracht, wordt als een afwijzing beschouwd.
- 4.5 Handelingen, toezeggingen, mededelingen, aanbiedingen en aanvragen binden Erdo slechts indien en voor zover deze door haar schriftelijk zijn bevestigd.

Artikel 5: Groep of dochtermaatschappij opdrachtnemer

- 5.1 Indien de opdrachtnemer deel uitmaakt van een groep of een dochtermaatschappij is van een andere vennootschap dan wel op enige wijze verbonden is met een andere onderneming, dient de opdrachtnemer dat schriftelijk kenbaar te maken aan Erdo voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst dan wel zodra de opdrachtnemer deel is gaan uitmaken van een groep, dochtervennootschap is geworden van een andere vennootschap of op enige ander wijze verbonden is geraakt met een andere onderneming. De opdrachtnemer dient elke wijziging in de zeggenschap over de opdrachtnemer die plaatsvindt tijdens de uitvoering van de opdracht schriftelijk te melden aan Erdo onmiddellijk nadat die wijziging heeft plaatsgevonden.

Artikel 6: Overeenkomst

- 6.1 Een opdracht wordt eerst dan geacht te zijn verleend indien zij door Erdo schriftelijk is bevestigd. De opdrachtnemer wordt geacht te zijn gegaan, wanneer deze niet binnen 14 dagen na verzending door Erdo schriftelijk door de opdrachtnemer wordt weersproken.
- 6.2 Om administratieve redenen is de opdrachtnemer verplicht een kopie van de opdrachtbevestiging binnen 14 dagen na ontvangst rechtsgeldig ondertekend aan Oranje te retourneren. Indien de opdrachtnemer hieraan niet of niet tijdig voldoet, is Erdo zonder meer gerechtigd elke betalingsverplichting van haar kant op te schorten totdat de getekende kopie alsnog in haar bezit is gekomen.
- 6.3 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, gelden ter zake door Erdo geaccepteerde opdrachten de prijzen en condities als vermeld in de schriftelijke bevestiging van Erdo.
- 6.4 Tegenover de opdrachtnemer heeft de administratie van Erdo volledige bewijskracht.
- 6.5 Elke overeenkomst wordt aangegaan onder het voorbehoud van doorgang van het werk. Indien een werk niet of slechts gedeeltelijk doorgang vindt respectievelijk de materialen of werkzaamheden niet of slechts gedeeltelijk worden toegepast/uitgevoerd, kan de aanvraag of opdracht door Erdo worden geannuleerd dan wel worden herzien zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen. Erdo heeft evenzo het recht de levering respectievelijk uitvoering van de opdracht voor bepaalde of onbepaalde termijn op te schorten, zonder dat de opdrachtnemer daaraan enig recht op schadevergoeding en/of winstderving kan ontlenen.
- 6.6 Indien de overeenkomst is gesloten tussen Erdo en twee of meer opdrachtnemers, zijn deze laatste steeds hoofdelijk tegenover Erdo gebonden voor de correcte, veilige en tijdige uitvoering van het werk.
- 6.7 Eventueel meer- en/of minderwerk dient te allen tijde onmiddellijk gemeld te worden in de vorm van een vaste prijsopgave. Eerst na uitdrukkelijke schriftelijke opdracht door Erdo mag meer- en minderwerk als opgedragen worden beschouwd. Gewijzigde tekeningen en/of verslagen van werksprekingen en/of door of namens Erdo getekende bonnen kunnen nimmer als een meer- en minderwerkopdracht worden aangemerkt. Zonder schriftelijke opdracht van Erdo kan de opdrachtnemer geen wijzigingen in de opdracht aanvaarden, noch voor zover het betreft de hoeveelheid en aard der werkzaamheden, noch voor zover het betreft de waarde en kwaliteit van de materialen, en kan de opdrachtnemer geen aanspraak maken op prijsverhoging. Dit geldt eveneens onverkort in het geval van eventuele additionele eisen van de zijde van de aanbestedder.

Artikel 7: Auteursrechten e.d.

- 7.1 De tot de overeenkomst behorende tekeningen, bestek, modellen, constructies, schema's, calculaties en andere bescheiden, die Erdo de opdrachtnemer heeft verstrekt of die door de opdrachtnemer in het kader van de opdracht zijn gemaakt dan wel door derden op verzoek van de opdrachtnemer zijn vervaardigd, blijven of worden eigendom van Erdo, waarbij Erdo zal gelden als hun maker en/of ontwerper. De schriftelijke opdrachtbevestiging als door de opdrachtnemer te ondertekenen (zie artikel 5.1) zal tevens gelden als een overdracht op voorhand van alle belang zijnde rechten van intellectuele en industriële eigendom met betrekking tot tekeningen, bestek, modellen etc., voor zover de wet dat nader vereist. Voor zover niet al uit hoofde van de voorgaande zin de betreffende rechten eigendom zijn geworden van Erdo is de opdrachtnemer op eerste verzoek gehouden aan overdracht van deze rechten aan Erdo mee te werken.
- 7.2 De opdrachtnemer zal de in lid 1 van dit artikel bedoelde tekeningen en bescheiden uiterlijk bij de levering van de zaken respectievelijk oplevering van de verrichte werkzaamheden aan Erdo overhandigen. Indien deze overhandiging uitblijft, alsook indien de opdrachtnemer overigens niet voldoet aan hetgeen in lid 1 van dit artikel is bepaald, zal Erdo gerechtigd zijn haar betalingsverplichting op te schorten totdat de tekeningen en bescheiden wel door haar ontvangen zijn respectievelijk door de opdrachtnemer alle verplichtingen als op hem rustende en voortvloeiende uit lid 1 van dit artikel zijn nageleefd, dit onverminderd het recht van Erdo om wegens andere redenen haar betalingsverplichting op te schorten.
- 7.3 Indien de in het vorige lid bedoelde overhandiging uitblijft, alsook indien de opdrachtnemer overigens niet voldoet aan hetgeen in lid 1 van dit artikel is bepaald, zal opdrachtnemer aan Erdo een direct opeisbare boete verbeuren van 10 % (tien procent) van de met de betreffende opdracht of offerte gemoeide aanneemsom of prijs, een en ander ongeacht of deze overtreding aan de opdrachtnemer kan worden toegerekend en onverminderd het recht van Erdo om dienaangaande nakoming en/of schadevergoeding te vorderen.

Artikel 8: Geheimhoudingsplicht

- 8.1 De opdrachtnemer verplicht zich tot geheimhouding tegenover derden, onder- en medeaanemers hieronder begrepen, betreffende alle bescheiden als genoemd in artikel 7 lid 1, alsook ten aanzien van andere bedrijfsinformatie, kennis en knowhow, in de meest ruime zin des woords, die aan de opdrachtnemer bij of in het kader van de verstrekte opdracht bekend zijn geworden respectievelijk zijn gebracht, zowel indien deze informatie Erdo als de aanbestedder betreft en zullen niet door opdrachtnemer worden gebruikt voor enig ander doel dan ter nakoming van zijn uit de overeenkomst met Erdo voortvloeiende verplichtingen.
- 8.2 De in lid 1 bedoelde gegevens zullen door opdrachtnemer niet openbaar worden gemaakt of vernieuwvuldigd, tenzij na schriftelijke toestemming van Erdo. Daarnaast zal opdrachtnemer de in dit artikel bedoelde geheimhoudingsverplichting eveneens opleggen aan zijn personeel.
- 8.3 Indien opdrachtnemer voor de uitvoering van de overeenkomst de in lid 1 bedoelde gegevens aan derde(n) kenbaar dient te maken, verplicht hij zich deze derde(n) ook een geheimhoudingsverplichting als in dit artikel bedoeld op te leggen. Indien de in dit artikel genoemde verplichtingen door opdrachtnemer worden geschonden, verbeurt opdrachtnemer aan Erdo een direct opeisbare boete van 10 % (tien procent) van de met de betreffende opdracht of offerte gemoeide aanneemsom of prijs; onverminderd het recht van Erdo om dienaangaande nakoming en/of volledige schadevergoeding te vorderen. Erdo heeft het recht deze boete en/of schadevergoeding met aan de opdrachtnemer verschuldigde bedragen te verrekenen.

Artikel 9: Non-concurrentie

- 9.1 De opdrachtnemer zal zich, zowel onmiddellijk als middellijk via een groepsmaatschappij of dochtermaatschappij of bouwcombinatie van welke aard dan ook of via tussenkomst van derden, geheel onthouden van het doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan de aanbestedder en/of het aanvragen van opdrachten van de aanbestedder, waaronder begrepen die voor uitbreidingen respectievelijk wijzigingen betreffende het werk, gedurende een periode van één jaar na voltooiing van de opdracht, behoudens indien Erdo daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk toestemming heeft gegeven. Aan deze toestemming kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
- 9.2 Indien de in dit artikel genoemde verplichtingen door opdrachtnemer geschonden worden, verbeurt opdrachtnemer aan Erdo een direct opeisbare boete van 10% (tien procent) van de met de betreffende opdracht of offerte gemoeide aanneemsom of prijs, een en ander ongeacht of deze overtreding aan de opdrachtnemer kan worden toegerekend; onverminderd het recht van Erdo om dienaangaande nakoming en/of volledige schadevergoeding te vorderen. Erdo heeft het recht deze boete en/of schadevergoeding met aan opdrachtnemer verschuldigde bedragen te verrekenen.

Artikel 10: Uitbesteding; betaling aan derden

- 10.1 Zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijk toestemming van Erdo mag de opdrachtnemer de opdracht, of enig deel daarvan, dan wel (enig deel van) de uitvoering daarvan niet aan een derde overdragen of uitbesteden.
- 10.2 Indien de opdrachtnemer na verkregen toestemming aan een derde opdracht verleent zoals in lid 1 bedoeld, dient hij ter zake onverwijld een schriftelijke overeenkomst op te stellen, waarvan de onderhavige algemene voorwaarden deel uit dienen te maken, en wel op zodanige wijze dat de opdracht verlenende opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van Erdo en de opdracht aanvaardende leverancier/onderaannemer die van de opdrachtnemer. De derde is naast de opdrachtnemer hoofdelijk tegenover Erdo gebonden voor een correcte, veilige en tijdige uitvoering van het werk. De opdrachtnemer dient dat in de met de derde te sluiten overeenkomst te bedingen.
- 10.3 Overdracht en/of uitbesteding laten onverlet de verplichtingen die de opdrachtnemer op grond van de overeenkomst tegenover Erdo heeft.
- 10.4 De opdrachtnemer staat er tegenover Erdo voor in dat door hem alle derden die ter zake van het werk een vordering op hem hebben – met inachtneming van het wettelijk stelsel van voorrechten – onmiddellijk uit de door Erdo te verrichten betalingen worden voldaan. Desgewenst is Erdo gerechtigd zich ter zake schriftelijk te laten informeren alvorens verder betalingen aan de opdrachtnemer te verrichten. Bij niet-nakoming van deze op de opdrachtnemer rustende verplichting is Erdo voorts gerechtigd na voorafgaande schriftelijke waarschuwing de haar gebleken vorderingen van bedoelde derden rechtstreeks namens de opdrachtnemer te voldoen en deze betalingen met de opdrachtnemer te verrekenen, ter zake waarvan Erdo de opdrachtnemer schriftelijk in kennis zal stellen.

Artikel 11: Zekerheid; verrekening; cessieverbod

- 11.1 Erdo is te allen tijde gerechtigd van de opdrachtnemer een zekerheidsstelling te allen tijde of nakoming door de opdrachtnemer van al zijn verplichtingen uit de overeenkomst.
- 11.2 Erdo is gerechtigd tot compensatie of verrekening van de in verband met de overeenkomst aan de opdrachtnemer verschuldigde bedragen, met wat zij van de opdrachtnemer te vorderen heeft uit welke hoofde dan ook.
- 11.3 Het is de opdrachtnemer verboden zijn vorderingen op Erdo aan derden te cederen, te verpanden of, onder welke titel dan ook, in eigendom over te dragen. In geval de opdrachtnemer met het vorenstaande in strijd handelt, is – onverminderd de uit deze wanprestatie voortvloeiende aanspraken een verweren van Erdo tegenover de opdrachtnemer en de derde(n) – de vordering van de opdrachtnemer in ieder geval pas opeisbaar na de oplevering van het werk.

Artikel 12: Verzekering; schade en materiaal/materieel e.d.

- 12.1 De opdrachtnemer dient zijn aansprakelijkheden te verzekeren, zonder dat in de polisvoorwaarden of anderszins daarin een verwijzing, exceptie of afwenteling voortkomt met betrekking tot andere al dan niet eerder door hem gesloten verzekeringen respectievelijk aansprakelijkheidsverzekeringen van andere partijen. Tot de te verzekeren aansprakelijkheden behoren in ieder geval de aansprakelijkheid met betrekking tot de materialen, materieel, gereedschap etc., die de opdrachtnemer voor het werk heeft toegepast en/of door Erdo aan hem daartoe ter beschikking zijn gesteld; voorts de aansprakelijkheden welke zijn opgesomd in artikel 21, als ook producten- en dienstenaansprakelijkheden na (op)levering en steeds met inbegrip van brand- en/of explosieaansprakelijkheid. Indien de opdrachtnemer in de hoedanigheid van leverancier optreedt, dient zijn aansprakelijkheidsverzekering in elk geval onverkort zijn aansprakelijkheid tegenover de uiteindelijke afnemers/gebruikers, ongeacht het aantal tussen gelegen doorleveringen, van zijn product ook na (op)levering te omvatten. Bij inzet van motorrijtuigen en ander rollend materieel dient de opdrachtnemer te verzekeren de schade tegenover Erdo en/of derden wegens aansprakelijkheden:
- Waarvoor een verzekeringsplicht bestaat op grond van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) en/of de Wet Autovervoer Personen;
  - Waarvoor door de Federatie van Nederlands Kraanverhuurbedrijven standaard verzekeringscondities zijn opgesteld en wel ten minste conform de verzekeringscondities.
- Bovengenoemde verzekeringen dienen te worden afgesloten voor voldoende bedragen, dat in het licht van het in redelijkheid te verzekeren risico. De opdrachtnemer is verplicht desgevraagd de betreffende polissen aan Erdo ter beschikking te stellen. Erdo wordt tevens onherroepelijk gemachtigd om bij de respectievelijke verzekeraar te informeren of de verschuldigde premie is betaald. Erdo is gerechtigd de betaling op te schorten zolang de opdrachtnemer niet aan zijn informatieplicht in deze heeft voldaan. Indien de opdrachtnemer niet aan zijn verzekeringsplicht voldoet of te zake daarvan geen informatie verstrekt, is Erdo gerechtigd de bedoelde aansprakelijkheden voor rekening van de opdrachtnemer te verzekeren en de daarmee gemaakte kosten met de opdrachtnemer te verrekenen.
- 12.2 Erdo is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal en/of vandalisme voor wat betreft materialen, materieel, gereedschap e.d., alles in de meest uitgebreide zin des woords, van de opdrachtnemer, ook niet indien dat samenhangt met gedragingen van haar personeel en ingeschakelde derden/hulpverleners. De gevolgen daarvan zijn voor rekening van de opdrachtnemer die eventuele verzekeringen daartegen zelf en voor zijn eigen rekening dient te sluiten. Dat geldt ook voor materialen, materieel, gereedschap dat door de opdrachtnemer wordt opgeslagen in door Erdo ter beschikking gestelde ruimten. Het in dit lid bepaalde geldt niet indien sprake is van opzet of grove schuld van Erdo, haar leidinggevend personeel hieronder begrepen.

Artikel 13: Bijkomende verplichtingen; levering en certificaten e.d.

- 13.1 Alle leveringen en werkzaamheden welke niet met zoveel woorden in de schriftelijke opdracht zijn genoemd doch welke noodzakelijk zijn voor een goed functioneren van geleverde zaken respectievelijk voor een goede uitvoering en oplevering van het werk, worden geacht in de opdracht te zijn begrepen, dat met inbegrip van de te vervaardigen en in voldoende mate ter beschikking te stellen ontwerpen, berekeningen, tekeningen en gebruiksvorschriften. Voorts dient de opdrachtnemer voor zijn rekening zorg te dragen voor alle benodigde aansluitingsvergunningen en keuringen, tenzij uitdrukkelijk anders schriftelijk overeengekomen. De opdrachtnemer verklaart bekend te zijn met alle voorwaarden, voorschriften en bepalingen waaronder begrepen wetten en verordeningen van de Nederlandse en Europese overheid welke Erdo krachtens de door haar met haar aanbesteder gesloten overeenkomsten bij de uitvoering van het werk behoort na te leven en in acht te nemen. De opdrachtnemer verplicht zich al deze voorwaarden en bepalingen, wetten en verordeningen na te leven en in acht te nemen.
- 13.2 De opdrachtnemer dient, voor zover van toepassing, alle certificaten, attesten, garantiëbewijzen, instructieboeken, revisie-tekeningen en/of onderhoudsstukken zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee weken na levering van de zaken/oplevering van zijn werkzaamheden in het bezit van Erdo te stellen bij gebreke waarvan Erdo gerechtigd is de betaling op te schorten tot aan deze verplichting is voldaan.

Artikel 14: Prijs

- 14.1 In de prijs zijn begrepen alle leveringen en werkzaamheden als bedoeld in artikel 13 lid 1.
- 14.2 Alle prijzen voor levering van zaken gelden voor levering van de zaken franco op de in artikel 27 bedoelde plaats en zijn inclusief alle kosten van emballage, inladen, transport en lossen van zaken en kosten van verzekering, echter exclusief B.T.W. Deze kosten worden door Erdo niet voorgesloten.
- 14.3 De in de overeenkomst van onderaanneming vermelde prijs is vast voor de levering van zaken respectievelijk voor de duur van het werk. Er zal geen verrekking plaatsvinden in geval van stijging van lonen, sociale lasten, prijzen, materialen, transportkosten, belastingen, (invoer)rechten, wisselkoersen e.d., tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 15: Facturering

- 15.1 De opdrachtnemer is gehouden voor iedere levering respectievelijk ieder werk of een gedeelte daarvan, een afzonderlijke factuur in tweevoud in te dienen. De factuur dient gespecificeerd te zijn en te vermelden het door Erdo aangegeven project- en/of contractnummer evenals de datum van de opdracht, het werk en de plaats(en) van uitvoering waarop het werk betrekking heeft, tijdvak en de verrichte prestaties waarop de factuur betrekking heeft.
- 15.2 De door opdrachtnemer aan Erdo te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld in of krachtens de Wet op de Omzetbelasting en meer in het bijzonder, doch niet daartoe beperkt, moet opgave worden gedaan of de verleggingsregeling met betrekking tot de omzetbelasting al dan niet van toepassing is en in het laatste geval het bedrag van de omzetbelasting, vermelding van de BTW- en identificatienummers van opdrachtnemer en van Erdo.
- 15.3 De facturen dienen in ieder geval vergezeld te worden door de door of namens Erdo voor akkoord getekende bonnen, zonder dat deze bonnen als een bevestiging van de opdracht en/of goedkeuring van het werk of van afgeleverde zaken kunnen worden beschouwd. Deze bonnen zelf geven de opdrachtnemer nooit recht op betaling. Zij gelden slechts als een opgave van de omvang van de door opdrachtnemer geleverde zaken of verrichte werkzaamheden.
- 15.4 Een termijnfactuur dient het totaalbedrag van de opdracht te vermelden evenals het volgnummer van de gedeclareerde termijn en een overzicht van de al gedeclareerde termijnen.
- 15.5 Indien de facturen van de opdrachtnemer een loonsom bevatten, zullen zij voorzien moeten zijn van een specificatie van de gewerkte uren waarop die loonsom betrekking heeft, bestaande uit een door Erdo en de opdrachtnemer ondertekende mandagenspecificatie van de op het werk gewerkt hebbende/werkzaam zijnde personen van de opdrachtnemer respectievelijk diens onderaannemers.
- 15.6 De opdrachtnemer is uitdrukkelijk niet gerechtigd de factuur te verhogen met een kredietbeperkings toeslag.
- 15.7 Facturen die niet aan de eisen van de voorgaande leden van dit artikel voldoen, worden niet in behandeling genomen en worden niet betaald.
- 15.8 Erdo zal een factuur slechts voor betaling goedkeuren zodra het werk of het gedeelte waarop een termijnbetaling betrekking heeft door opdrachtnemer naar genoegen van Erdo is opgeleverd.

Artikel 16: Betaling

- 16.1 Erdo zal de facturen die in overeenstemming zijn met artikel 15 zoveel mogelijk voldoen op de wijze en in de termijnen als in de schriftelijke opdracht is overeengekomen. Indien schriftelijk niet anders is overeengekomen geldt als betalingstermijn 45 (vijfenvertig) dagen

na ontvangst van de factuur, mits goedkeuring van de geleverde zaken dan wel goedkeuring van (een deel van) het werk door Erdo en/of de aanbesteder voorafgaand aan de factuur heeft plaatsgevonden. Betaling vindt niet plaats indien door Erdo na ontvangst van de goederen – waaronder de bijbehorende documenten – wordt gereclameerd over de kwantiteit en/of kwaliteit van het geleverde.

- 16.2 Erdo zal nooit vooruitbetalingen doen, tenzij anders overeengekomen. Verder zal Erdo geen zekerheid te hoeven stellen in welke vorm dan ook.
- 16.3 Erdo is te allen tijde gerechtigd tot verrekening over te gaan van hetgeen partijen over en weer van elkaar te vorderen hebben.
- 16.4 Erdo behoudt zich het recht voor de door opdrachtnemer ter zake van het werk verschuldigde prestatie sociale verzekeringen en loonheffing, waarvoor hij in gevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk is, aan opdrachtnemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid.
- 16.5 Onverminderd het bepaalde in het vorige lid is Erdo te allen tijde gerechtigd de hiervoor bedoelde bedragen aan premies sociale verzekeringen en loonheffing van de (onder)aannemersom in te houden en namens Erdo rechtstreeks aan het betrokken Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en/of Ontvanger der Directe Belastingen te voldoen.

Artikel 17: Eindafrekening

- 17.1 De opdrachtnemer is verplicht binnen vier weken na beëindiging van zijn werkzaamheden zijn eindafrekening bij Erdo in te dienen, waarin alle aanspraken waarop de opdrachtnemer meent recht te hebben, zoals die op bijbetaling, meerwerk e.d., tot uitdrukking moeten worden gebracht. Indien de eindafrekening na afloop van die termijn, anders dan ten gevolge van overmacht in de zin van de Wet, wordt ingediend, is Erdo al om die reden gerechtigd betaling achterwege te laten resp. heeft de opdrachtnemer zijn recht op betaling verwerkt.

Artikel 18: Garantie

- 18.1 De opdrachtnemer garandeert dat de geleverde zaken/de uitgevoerde werkzaamheden – daaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken – zijn:
- van goede kwaliteit, zonder gebrek in ontwerp, constructie, uitvoering (montage) en materialen en geschikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd;
  - in overeenstemming met wat in de overeenkomst en in de tot de overeenkomst behorende beschikking is bepaald en conform alle van toepassing zijnde normbladen en standaardbepalingen en alle voorschriften waaronder de voorschriften van plaatselijke, regionale, landelijke en Europese overheidsinstanties en nutsbedrijven.
- 18.2 Daarnaast zal voor het geleverde/opgeleverde (deel van het) werk, de garantie gelden gelijk aan die welke Erdo tegenover haar aanbesteder dient te verstrekken, doch, indien de gebruikelijke garantie van de opdrachtnemer/fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde, zal in ieder geval de meest uitgebreide (ten gunste van Erdo en de aanbesteder) garantie gelden.
- 18.3 Ten aanzien van vorenstaande garantieverplichtingen is elk beroep op overmacht, anders dan natuurrampen, uitgesloten.
- 18.4 Indien opdrachtnemer in gebreke blijft aan zijn in dit artikel opgenomen garantieverplichting te voldoen is Erdo gerechtigd haar betalingsverplichtingen ten opzichte van opdrachtnemer op te schorten totdat deze aan zijn garantieverplichtingen heeft voldaan. Betalingen door Erdo ontslaan de opdrachtnemer niet van de verplichting tot het verlenen van garantie en/of aansprakelijkheid.
- 18.5 De opdrachtnemer zal alle gebreken die de zaken/de uitgevoerde werkzaamheden bij levering of oplevering vertonen, onmiddellijk, voor zijn rekening en in overleg met Erdo herstellen of vervangen. Alle aan het herstel of de vervanging van het gebrek verbonden kosten, evenals de verdere uit het gebrek voortvloeiende kosten of schade van Erdo of de aanbesteder (waaronder gevolgschade), zijn voor rekening van de opdrachtnemer.
- 18.6 Indien de opdrachtnemer naar het oordeel van Erdo het gebrek te laat en/of niet behoorlijk wegneemt, of opheffing van het gebrek geen uitstel kan lijden, staat het Erdo vrij hetgeen naar haar oordeel nodig is op kosten van de opdrachtnemer uit te voeren of te laten uitvoeren.
- 18.7 Garanties die door de door de opdrachtnemer ingeschakelde derden met betrekking tot het werk zijn verstrekt worden geacht door de opdrachtnemer te zijn verstrekt. Ter zake deze garanties verbindt de opdrachtnemer zich op eerste verzoek van Erdo zorg te dragen voor de nakoming van de uit genoemde garanties voortvloeiende rechten en aanspraken, als ware het zijn eigen verplichting.

Artikel 19: Inspectie en keuring

- 19.1 Erdo en/of de aanbesteder en/of een daartoe door Erdo aangewezen persoon hebben te allen tijde het recht de bestelde of geleverde zaken, waar deze zich ook mochten bevinden, respectievelijk de (in uitvoering zijnde) werkzaamheden – daaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken – te (doen) inspecteren of te (doen) keuren. Alsdan zal de opdrachtnemer zorgen voor zodanige faciliteiten dat keuring overeenkomstig de eisen van Erdo en/of de aanbesteder en/of een daartoe door Erdo aangewezen persoon kan plaatsvinden. Het kosteloos verstrekken van monsters e.d. is daaronder begrepen. De opdrachtnemer dient Erdo uit eigen beweging te berichten wanneer bedoelde zaken voor keuring gereed zijn.
- 19.2 De kosten van deze keuring komen ten laste van de opdrachtnemer. Inspectie of goedkeuring ontslaat de opdrachtnemer niet van enige garantieverplichting of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de overeenkomst of de Wet.

Artikel 20: Vrijwaring

- 20.1 Voor zover het door de opdrachtnemer niet of niet volledig naleven van zijn contractuele dan wel wettelijke verplichtingen tot gevolg heeft dat Erdo tegenover derden aansprakelijk wordt gesteld, verplicht de opdrachtnemer zich Erdo voor alle gevolgen van deze aansprakelijkheid zowel te vrijwaren als volledig schadeloos te stellen. In het bijzonder zal de opdrachtnemer alle kosten van rechtsbijstand en overige bijstand vergoeden die Erdo mocht lijden als gevolg van aansprakelijkstellingen.
- 20.2 De opdrachtnemer vrijwaart Erdo voor en stelt Erdo volledig schadeloos ter zake van aanspraken wegens inbreuken op auteurs-, modellen- en/of octrooirechten van derden ter zake van door hem geleverde zaken en/of verrichte werkzaamheden. In het bijzonder zal de opdrachtnemer Erdo alle kosten van rechtsbijstand en overige bijstand vergoeden die zij moet maken als gevolg van acties van (vermeende) gerechtigden met betrekking tot de genoemde en andere rechten van industriële of intellectuele eigendom.

Artikel 21: Aansprakelijkheid en schadevergoeding

- 21.1 De opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade, inclusief bedrijfsschaden en -kosten en gevolgschade, die Erdo, personen en/of ondernemingen werkzaam bij of voor Erdo, en derden ten gevolge van de wanprestatie dan wel de onrechtmatige daad van de opdrachtnemer en/of diens ondergeschikte en/of van de door hem ingeschakelde derden mochten lijden. Onder schade in de voorgaande zin worden in ieder geval begrepen alle kosten, die van gebruik van eigen materiaal, materiaal en personeel hieronder begrepen, die Erdo zich moet getroosten om de effecten van de toerekenbare tekortkoming zoveel mogelijk ongedaan te maken, de door de aanbesteder bij Erdo dientengevolge in samenhang met de toerekenbare tekortkoming in te houden kortingen respectievelijk de door Erdo aan de aanbesteder of andere derden verschuldigde boeten, schadevergoedingen e.d.
- 21.2 Een gelijke aansprakelijkheid bestaat voor schade veroorzaakt/toegebracht door zaken die de opdrachtnemer voor de uitvoering van de overeenkomst gebruikt (zoals bijvoorbeeld materiaal, werktuigen, gereedschappen, alsmede gebruikte materialen) of aan Erdo heeft verhuurd of ter beschikking gesteld, welke schade zijn toegebracht aan in lid 1 genoemde

personen en/of derden.

- 21.3 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die Erdo lijdt of zal lijden ten gevolge van een ontbinding op welke grond dan ook van de overeenkomst tussen partijen, daaronder mede begrepen eventuele meerkosten door de afwerking of uitvoering door Erdo of een derde.
- 21.4 Voor rekening van de opdrachtnemer komen alle gerechtelijke of buitengerechtelijke kosten, daaronder begrepen de kosten van rechtskundige bijstand, welke Erdo moet maken ten gevolge van de toerekenbare tekortkoming dan wel onrechtmatige daad van de opdrachtnemer. De buitengerechtelijke kosten worden in ieder geval geacht reëel gemaakte kosten te bedragen met een minimum van twee punten van het geldende liquidatietarief.
- 21.5 De derde als bedoeld in artikel 10 is naast de opdrachtnemer hoofdelijk tegenover Erdo aansprakelijk voor alle schade en kosten genoemd in het eerste lid van deze bepaling. De opdrachtnemer dient dat in de met de opdracht aanvaardende leverancier/onderaannemer te sluiten overeenkomst te bedingen.
- 21.6 Ten aanzien van tekortkomingen in de nakoming van de verplichtingen door opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden is elk beroep op overmacht, anders dan natuurrampen, uitgesloten.
- 21.7 Erdo is niet aansprakelijk voor enige schade en kosten van opdrachtnemer, van door opdrachtnemer ingeschakelde personen of van andere derden, waaronder schade en kosten wegens verlies of beschadiging van materiaal van de opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden vanwege eventuele aansprakelijkheid op grond van gedragingen van haar of haar werknemers (of het afwezig zijn daarvan), behoudens en voor zover opdrachtnemer kan aantonen dat er sprake is van opzet of grove schuld van Erdo.
- 21.8 Erdo is in geen geval aansprakelijk voor bedrijfsschade en/of gevolgschade van opdrachtnemer.
- 21.9 Aansprakelijkheid voor schade van Erdo wordt voorts uitdrukkelijk beperkt tot het bedrag van de opdracht waarmee de schade samenhangt.
- 21.10 Indien en voor zover Erdo aansprakelijk is voor schade van de opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden en ter zake van die aansprakelijkheid is verzekerd, is zij slechts verplicht schade toegebracht aan de opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden te vergoeden tot ten hoogste het bedrag dat door haar verzekeraar(s) wordt uitgekeerd. De polisvoorwaarden liggen voor opdrachtnemers bij Erdo ter inzage.

Artikel 22: Gehele of gedeeltelijke ontbinding

- 22.1 In de navolgende gevallen heeft Erdo, na deugdelijke ingebrekestelling doch zonder dat rechterlijke tussenkomst vereist is, het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden door een aldus luidende schriftelijke verklaring, ongeacht haar verdere rechten onder meer tot vordering van schadevergoeding en/of opschorting van haar verplichting:
- Indien de opdrachtnemer:
    - met de uitvoering van de opdracht niet stipt en/of tijdig een aanvang maakt;
    - voor de uitvoering onvoldoende (deugdelijk opgeleid en/of bekwaam) personeel of materieel inzet;
    - met de uitvoering onvoldoende voortgang maakt;
    - aan de uitvoering onvoldoende zorg besteedt;
    - de opdrachten of aanwijzingen van of vanwege Erdo en/of de aanbesteder niet of niet behoorlijk of tijdig nakomt; de opdrachten of aanwijzingen van of vanwege Erdo en/of de aanbesteder niet of niet behoorlijk of tijdig nakomt;
    - het werk zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Erdo geheel of gedeeltelijk aan derden overdraagt en/of uitbesteedt;
    - de schriftelijke kennisgeving als bedoeld in artikel 5.5 niet (tijdig) heeft verricht;
    - één of meer van zijn overige contractuele verplichtingen niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomt, al dan niet met als gevolg dat vertraging in het werk of een gedeelte daarvan ontstaat/te duchten is of dreigt;
  - al het voorgaande ter uitsluitende beoordeling van Erdo en/of de aanbesteder;
  - indien het faillissement of de (voorlopige) surséance van betaling van de opdrachtnemer door onder curatele stelling wordt uitgesproken, of indien deze door beslaglegging of anderszins de beschikkingsbevoegdheid over zijn vermogen of delen daarvan verliest;
  - indien de opdrachtnemer (onderdelen van) zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert of stillet of de opdrachtnemer – natuurlijk persoon – overlijdt;
  - in gevallen waarin naar het oordeel van Erdo sprake is van verminderde kredietwaardigheid van de opdrachtnemer;
  - indien de zeggenschap over de opdrachtnemer wijzigt.
- 22.2 Bij (gedeeltelijke) ontbinding heeft Erdo, onverminderd haar recht op vergoeding van schade en kosten het recht naar haar keuze:
- de al geleverde zaken/de al uitgevoerde werkzaamheden voor rekening van de opdrachtnemer naar hem terug te sturen/af te breken en de voor deze zaken/dit werk al gedane betalingen terug te vorderen;
  - de overeenkomst zelf of door derden te laten voltooien, eventueel met gebruikmaking van het al door de opdrachtnemer geleverde/uitgevoerde werkzaamheden en de door de opdrachtnemer geleverde respectievelijk op het werk aangevoerde materialen, materieel e.d. al dan niet tegen een achteraf overeen te komen redelijke vergoeding.
- 22.3 Indien sprake is van opslag in een afgesloten container van de opdrachtnemer is Erdo gerechtigd en nu al voor alsdan onherroepelijk gemachtigd zich daartoe de toegang te verschaffen, indien de opdrachtnemer ondanks schriftelijke sommatie nalaat Erdo toegang te verschaffen.
- 22.4 De opdrachtnemer is zonder schriftelijke toestemming van Erdo en/of de aanbesteder niet gerechtigd (hem toebehorende of door hem achtergelaten) zaken van het werkteerrein te verwijderen.
- 22.5 De vorderingen die Erdo ten gevolge van de ontbinding van de overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief haar eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten zijn terstond en geheel opeisbaar.

Artikel 23: Retourzendingen

- 23.1 Wanneer standaard en/of courante handelszaken vanwege buiten de invloedssfeer van Erdo liggende oorzaken overcompleet raken of niet langer bij uitvoering van het werk vereist zijn, moeten deze door de opdrachtnemer tegen de gefactureerde prijs worden teruggenomen.

Artikel 24: Geschillenregeling; toepasselijk recht

- 24.1 Indien door een of andere oorzaak geschillen mochten ontstaan, is de opdrachtnemer niet gerechtigd (zijn verplichtingen samenhangende met) de lopende overeenkomsten op te schorten of te wijzigen.
- 24.2 Alle geschillen welke tussen partijen mochten rijzen in verband met of naar aanleiding van een tussen hen gesloten overeenkomst die door deze voorwaarden worden beheerst, daaronder begrepen die geschillen welke slechts door één van de partijen als zodanig worden beschouwd, zullen ter keuze van Erdo of aan de Raad voor Arbitrage voor de Bouw of aan de Nederlandse (burgerlijke) rechter dienen te worden voorgelegd, behoudens indien de wet dwingend anders voorschrijft. Erdo is gerechtigd het geschil voor te leggen aan de bevoegde Nederlandse rechter van de woonplaats van de opdrachtnemer. Erdo is voorts gerechtigd het geschil voor te leggen aan de bevoegde Nederlandse rechter van de woonplaats van Erdo, met uitsluiting van voornoemde arbitrageregeling.
- 24.3 Het Nederlands recht is van toepassing. Het Weens Koopverdrag (CISG) is niet van toepassing, evenmin als enige andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan.

Artikel 25: Geldigheid bepalingen

- 25.1 Indien een van de bedingen van deze algemene voorwaarden nietig wordt geoordeeld, heeft het geen gevolg voor de geldigheid van de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden.

II Bijzonder gedeelte

A. De inkoop van zaken

Artikel 26: Algemeen

- 26.1 In geval van inkoop van zaken gelden niet alleen de artikelen van dit hoofdstuk A doch tevens de artikelen uit het Algemeen gedeelte en voorts de artikelen uit het navolgende hoofdstuk B, voor zover deze daarvoor in aanmerking komen, bijvoorbeeld indien door de opdrachtnemer zowel zaken worden geleverd als met en/of in verband met deze zaken werkzaamheden in onderaanneming worden verricht.

Artikel 27: De wijze van levering

- 27.1 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen geschiedt de levering franco. De zaken reizen en worden getransporteerd geheel voor rekening en risico van de opdrachtnemer.
- 27.2 De zaken moeten overeenkomstig de aanwijzingen van Erdo en/of de aanbesteder worden gelost en opgeslagen. Breuk en/of beschadiging, ontstaan bij het laden, transport en/of bij het lossen of tassen, zijn voor rekening van de opdrachtnemer, ook wanneer de breuk en/of beschadiging later wordt geconstateerd, tenzij de opdrachtnemer aantoonde dat de schade is ontstaan door opzet of grove schuld van Erdo en/of haar leidinggevende personeel.
- 27.3 Lossen en tassen buiten de geldende werktijden van Erdo kan alleen plaatsvinden na haar voorafgaande goedkeuring.
- 27.4 De zaken moeten behoorlijk zijn verpakt. De opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade veroorzaakt na lossing en opslag door onvoldoende verpakking en/of beschadiging of vernieling van deze verpakking.

Artikel 28: Plaats van levering

- 28.1 De opdrachtnemer zal de zaken leveren op de plaats vermeld in de overeenkomst.
- 28.2 Indien Erdo voor de levering verlangt dat de zaken op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd, zal de opdrachtnemer gehouden zijn hieraan zijn medewerking te verlenen. Erdo zal slechts gehouden zijn daardoor extra transportkosten te vergoeden indien en voor zover de opdrachtnemer kan aantonen dat hij deze kosten daadwerkelijk heeft moeten maken als gevolg van de verandering van de plaats van levering. Slechts extra transportkosten komen voor vergoeding in aanmerking. Andere mogelijk daardoor veroorzaakte extra kosten zal de opdrachtnemer niet in rekening brengen bij Erdo en/of de aanbesteder.

Artikel 29: Tijdstip van levering

- 29.1 De leveringen dienen op het in de opdracht vastgestelde tijdstip te geschieden en/of plaats te vinden overeenkomstig het door Erdo vastgestelde laatst geldende leverschema. Indien Erdo om welke reden ook niet in staat is de zaken op het overeengekomen tijdstip en/of conform het vastgestelde leverschema in ontvangst te nemen, zal de opdrachtnemer nadat Erdo hiervan melding heeft gemaakt, de zaken bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat die afgeleverd kunnen worden en vervolgens geleverd zijn zonder dat de opdrachtnemer aanspraak heeft op prijswijziging of enige andere vergoeding.
- 29.2 Erdo is steeds bevoegd de daaropvolgende door de opdrachtnemer te verrichten prestatie nader te bepalen en daarmee in te passen in de voortgang van het werk, ook indien de overeenkomst een - andere - bepaalde volgorde mocht inhouden. Wat het werk in dit verband verlangt staat uitsluitend ter beoordeling van Erdo.
- 29.3 Indien de opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het in de vorige leden bedoelde moment en/of overeenkomstig het in de vorige leden bedoelde tijdschema zal kunnen voltooien, is hij van rechtswege in verzuim. Zodra opdrachtnemer weet of behoort te weten dat de uitvoering van de overeenkomst niet, niet tijdig of niet naar behoren zal plaatsvinden, geeft hij hiervan onmiddellijk bericht aan Erdo.
- 29.4 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die door Erdo wordt geleden als gevolg van overschrijding van de levertijd als in dit artikel bedoeld.
- 29.5 Voor elke dag vertraging in de levering behoudt Erdo zich het recht voor aan opdrachtnemer een direct opeisbare boete op te leggen van 2% van het totale orderbedrag met een minimum van € 500,- tot een maximum van 10% van het totale orderbedrag.
- 29.6 De in het vorige lid genoemde boete kan naast schadevergoeding op grond van de Wet worden gevorderd. Erdo heeft het recht deze boete en/of schadevergoeding met aan opdrachtnemer verschuldigde bedragen te verrekenen.

Artikel 30: Hoeveelheden

- 30.1 De in de overeenkomst vermelde hoeveelheden zijn zo nauwkeurig mogelijk opgegeven. De opdrachtnemer dient echter, zonder prijsaanpassing per eenheid, zoveel meer of minder te leveren als het werk vereist of gaandeweg blijkt te eisen.

Artikel 31: Eigendomsovergang

- 31.1 De eigendom en het risico van de zaken gaat op Erdo dan wel de aanbesteder over direct nadat de zaken conform de overeenkomst zijn afgeleverd en goedgekeurd.
- 31.2 In geval is overeengekomen dat de eigendom van de zaken al voor de aflevering en goedkeuring overgaat, is de opdrachtnemer gehouden deze zaken voldoende te verzekeren en als een goed huisvader te beheren tot het moment van aflevering.
- 31.3 In geval zaken teruggezonden en/of niet geaccepteerd worden, worden eigendom en risico geacht nooit op Erdo dan wel de aanbesteder te zijn overgegaan.
- 31.4 De opdrachtnemer is op eerste verzoek van Erdo verplicht bij levering van door hem van derden betrokken zaken, bij de aflevering een verklaring van deze derde over te leggen, inhoudende dat de opdrachtnemer uitdrukkelijk de bevoegdheid heeft bij aflevering de eigendom van de zaken aan Erdo dan wel de aanbesteder over te dragen. Zolang een dergelijke verklaring niet is afgegeven is de koopprijs der geleverde zaken in ieder geval niet verschuldigd resp. opeisbaar. Erdo is overigens niet verplicht een dergelijke verklaring te verlangen.

Artikel 32: Acceptatie en weigering

- 32.2 De levering wordt geacht eerst correct te hebben plaatsgevonden na goedkeuring van Erdo en de aanbesteder.
- 32.3 Goedkeuring en aanvaarding gelden uitsluitend voor de hoeveelheid en de uiterlijke staat van de geleverde zaken. Indien de zaken verpakt en/of gebundeld worden afgeleverd, hebben goedkeuring en aanvaarding slechts betrekking op de hoeveelheid en de uiterlijke staat van de colli.
- 32.4 Als de door Erdo geleverde goederen/het werk niet aan de in de opdracht en/of specificatie van het werk voldoende, heeft Erdo het recht deze af te keuren. In ontvangstneming van de goederen, dan wel betaling van de goederen of het werk, houdt geen aanvaarding daarvan in. Tot het tijdstip van eventuele goedkeuring blijven de goederen voor rekening en risico van opdrachtnemer.
- 32.5 Als Erdo de geleverde goederen of het werk afkeurt, is opdrachtnemer verplicht om binnen een door Erdo vast te stellen termijn:
- zorg te dragen voor kosteloos herstel
  - zorg te dragen voor kosteloze vervanging van de goederen of het werk alsnog in

overeenstemming met de overeenkomst te (doen) verrichten;

- 32.6 Onverminderd het recht van ontbinding en eventuele schadevergoeding heeft Erdo na afkeuring het recht binnen een door haar te stellen redelijke termijn levering te verlangen van nieuwe zaken die wel aan de eisen voldoen.

B. Onderaanneming

Artikel 33: Algemeen

- 33.1 In geval van onderaanneming gelden niet alleen de artikelen uit dit hoofdstuk B, doch tevens de artikelen uit het Algemeen gedeelte en voorts de artikelen uit het voorgaande hoofdstuk A voor zover de levering van zaken mede in de overeenkomst van onderaanneming is begrepen.

Artikel 34: Aanvang en oplevering van het werk

- 34.1 De opdrachtnemer neemt het werk aan zoals Erdo het werk aangenomen heeft van de aanbestedder, inclusief garantieverplichtingen. De opdrachtnemer zal met de uitvoering van de werkzaamheden een aanvang nemen op het tijdstip, vermeld in de overeenkomst. Hij zal de werkzaamheden uitvoeren overeenkomstig het in de overeenkomst vermelde respectievelijk het laatst geldende tijdschema (al dan niet genaamd werkschema/detailplanning), de werkzaamheden zodanig coördineren en organiseren - waaronder het inzetten van voldoende en voldoende vakkundig personeel - dat dit tijdschema zonder stagnatie door hem kan worden nagekomen en de werkzaamheden opleveren op het tijdstip vermeld in de overeenkomst en het tijdschema. Indien dit tijdstip niet wordt gehaald zal hij in ieder geval zorgdragen voor oplevering der werkzaamheden op een zodanig tijdstip dat Erdo het werk op de tussen haar en de aanbestedder overeengekomen, dan wel op de voordien gelegen door Erdo geplande opleveringsdatum ruimschoots in gereedheid kan hebben.
- 34.2 Erdo heeft recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen in geval zij dit wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van het werk, zonder deswege tot vergoeding van schade en kosten te zijn gehouden. Erdo zal de opdrachtnemer terzake zo spoedig als mogelijk een dergelijke wijziging berichten en desgewenst schriftelijk bevestigen.
- 34.3 Indien de opdrachtnemer zijn contractuele prestatie niet op het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht Erdo hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen en alle maatregelen te treffen teneinde alsnog tijdig in gereedheid te zijn. Wanneer de opdrachtnemer in verband met het vorenstaande extra kosten moet maken zoals overwerkvergoedingen e.d. komen deze kosten uitdrukkelijk voor zijn rekening.
- 34.4 Onverminderd het bepaalde in artikelen 21 en 22 van deze voorwaarden, is de opdrachtnemer ten opzichte van Erdo geheel aansprakelijk voor eventuele kortingen/boetes/schadeclaims die door de aanbestedder en/of derden ten laste van Erdo worden gebracht wegens te late oplevering van het werk ten gevolge van door de opdrachtnemer mede veroorzaakte stagnatie.
- 34.5 De opname van de werkzaamheden van de opdrachtnemer aan Erdo en de goedkeuring en aanvaarding daarvan door Erdo geschiedt steeds onder de voorwaarde dat deze werkzaamheden uiteindelijk door de aanbestedder bij de oplevering van het werk door Erdo worden goedgekeurd en aanvaard.

Artikel 35: Onderhoudstermijn

- 35.1 Tenzij anders schriftelijk overeengekomen, geldt in de verhouding tussen de opdrachtnemer en Erdo een onderhoudstermijn die aanvangt bij oplevering door de opdrachtnemer van zijn werkzaamheden aan Erdo en eindigt zes (6) maanden na oplevering van het werk door Erdo aan de aanbestedder. Indien tussen de aanbestedder en Erdo een langere onderhoudstermijn dan 6 maanden geldt, zal die langere termijn ook gelden in de verhouding tussen de opdrachtnemer en Erdo.
- 35.2 Gedurende de onderhoudstermijn dient de opdrachtnemer voor zijn rekening op eerste verzoek van Erdo en/of de aanbestedder alle aan de dag tredende gebreken terstond te (doen) herstellen.

Artikel 36: Over te leggen bescheiden; administratieve verplichtingen

- 36.1 De verlening van de opdracht geschiedt onder voorwaarde, dat de opdrachtnemer ten genoegen van Erdo op haar eerste verzoek terstond aan Erdo verstrekt:
- een geldig en origineel door de Kamer van Koophandel afgegeven uittreksel uit het Handelsregister, niet ouder dan drie maanden;
  - een geldige vestigingsvergunning voor zover wettelijk vereist;
  - een recente originele verklaring betreffende zijn betalingsgedrag richting de bedrijfsvereniging en/of een recente originele verklaring betreffende zijn afdracht van loonbelasting en premies volksverzekeringen;
  - een staat, bevattende de namen van alle werknemers die door hem van week tot week te werk zijn gesteld in het kader van de uitvoering van de opdracht:
    - naam-, adres- en woonplaatsgegevens
    - burgerservicenummer (BSN)
    - nationaliteit
    - soort identiteitsbewijs, nummer en geldigheidsduur
    - indien van toepassing de aanwezigheid van een A1-verklaring of verblijfsvergunning
  - de loonstaten respectievelijk manurenverantwoordingen;
  - een kopie van het polisblad van de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering;
  - per kwartaal een betaalbewijs van bovenvermelde bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering; Telkens indien Erdo daarom verzoekt, is de opdrachtnemer verplicht van boven vereiste stukken in ieder geval de meest recente exemplaren over te leggen.
- 36.2 De opdrachtnemer is verplicht
- al zijn verplichtingen ten opzichte van de door hem te werk gestelde werknemers strikt na te komen;
  - alle wettelijke verplichtingen tot afdracht van sociale verzekeringspremies en van loonbelasting die verband houden met het opgedragen werk stipt te voldoen;
  - de toepasselijke CAO stipt na te komen;
  - met Erdo een overeenkomst te sluiten als bedoeld in art. 34 lid 3 c.p. 35 lid 5 Invoeringswet 1990.
- 36.3 In geval de opdrachtnemer (nog) niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen uit de leden 1 en 2 zal Erdo pas tot betaling gehouden zijn nadat zij de ontbrekende gegevens heeft ontvangen en administratief heeft verwerkt en/of de opdrachtnemer zijn verplichtingen is nagekomen.
- 36.4 Onverminderd het bepaalde in artikel 9 van deze voorwaarden is de opdrachtnemer niet bevoegd gebruik te maken van ter beschikking gestelde ("uitgeleende") arbeidskrachten dan na van Erdo voorafgaand verkregen schriftelijke toestemming. Bij uitbesteding van het werk respectievelijk inlening van arbeidskrachten als hierboven bedoeld, is de opdrachtnemer verplicht de administratieve voorschriften van art. 34 e.v. Invoeringswet 1990 en de daarop gebaseerde (uitvoerings)regelingen stipt en volledig na te leven.
- 36.5 De opdrachtnemer is gehouden te gedogen dat Erdo een onafhankelijke registeraccountant of accountant-administratieconsulent te boeken en de administratie van de opdrachtnemer onverwacht en/of periodiek laat controleren op naleving van de voor de opdrachtnemer geldende verplichtingen uit dit artikel, de andere artikelen van deze voorwaarden en de overeenkomst. Erdo is tot een dergelijke controle nimmer verplicht. Indien het onderzoek oplevert dat een of meer verplichtingen niet zijn nageleefd dan komen de kosten van het onderzoek volledig voor rekening van de opdrachtnemer.

Artikel 37: Bijzondere verplichtingen

- 37.1 De opdrachtnemer is verplicht uitsluitend de door Erdo gegeven orders en aanwijzingen op te volgen. Indien dit tussen Erdo en de opdrachtnemer is overeengekomen dient de opdrachtnemer tevens de orders en aanwijzingen op te volgen van de aanbestedder of die van de door de aanbestedder aangewezen (bouw-)directie.
- 37.2 De opdrachtnemer is gehouden de (veiligheids/)voorschriften van de Arbeidsomstandighedenwet en de aanwijzingen van de arbeidsinspectie evenals van de eventueel door Erdo ingeschakelde derden-adviseur(s) op te volgen. De opdrachtnemer staat in voor de deugdelijkheid van de door hem gebruikte respectievelijk te gebruiken werktuigen en ander materiaal, evenals voor het feit dat dit aan alle (wettelijke) nationale en Europese eisen en voorschriften voldoet. Desgevraagd dient de opdrachtnemer dat ten genoegen van Erdo aan te tonen. Erdo is gerechtigd elke betalingsverplichting op te schorten totdat de opdrachtnemer aan het bepaalde in dit lid heeft voldaan.
- 37.3 De door de opdrachtnemer uit te voeren werkzaamheden/leveranties dienen binnen de geldende en desgevraagd bekend gemaakte werktijden van Erdo te geschieden.
- 37.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden door de opdrachtnemer moet steeds een gemachtigde van de opdrachtnemer op het werk aanwezig zijn. Zijn naam dient bekend te zijn bij Erdo. Bij de aanvang, onderbreking of beëindiging van de werkzaamheden dient deze zich te melden bij Erdo, welke beoordeelt of de opdrachtnemer in deze volgens de afspraken handelt.
- 37.5 Erdo heeft de bevoegdheid de werknemers van de opdrachtnemer op het werk de toegang tot het werk te ontzeggen respectievelijk deze te laten verwijderen wegens ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag (alcoholgebruik) etc.
- 37.6 De opdrachtnemer wordt geacht volledig op de hoogte te zijn van de ter plaatse geldende (wettelijke/provinciale/gemeentelijke/waterschapsbepalingen die voor de opslag/verpakking/afvoer van afkomende en overtollige materialen in acht genomen dienen te worden. De opdrachtnemer dient Erdo ter zake te vrijwaren. De opdrachtnemer dient zelf voor zijn rekening voor de benodigde container(s) zorg te dragen, tenzij anders overeengekomen. Wanneer er sprake is van (rest-/afval-) materialen en/of chemische stoffen die niet meer voor het werk benodigd zijn, dan dienen deze materialen te worden afgevoerd met inachtneming van de hiervoor geldende wettelijke bepalingen, door en voor rekening van degenen die deze materialen op het werk in gebruik heeft gehad.
- 37.7 Na beëindiging van de opgedragen werkzaamheden dient de opdrachtnemer het werk schoon achter te laten.
- 37.8 Het materiaal, onverschillig of dit door de opdrachtnemer zelf, door derden of door Erdo is geleverd, benevens het hulpmateriaal en materieel, alles in de ruimste zin des woords, dienen door de opdrachtnemer te worden gelost, getransporteerd en opgeslagen overeenkomstig de aanwijzingen van Erdo en/of aanbestedder.
- 37.9 Wanneer tekeningen ten behoeve van de voortgang van het werk aan de opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld dienen deze aan het einde van de werkdag aan Erdo te worden teruggegeven.
- 37.10 Indien de werkzaamheden moeten worden verricht op of aan al gereed gekomen onderdelen van het werk, moet de opdrachtnemer beschermende maatregelen nemen om beschadiging en/of vervuiling te voorkomen en wordt de niettemin geconstateerde beschadiging en/of vervuiling geacht in strijd met vorenstaande verplichting door de opdrachtnemer te zijn toegebracht, behoudens de mogelijkheid van tegenbewijs door de opdrachtnemer.

Artikel 38: Wetten en voorschriften

- 38.1 Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met alle wettelijke en andere voorschriften, voorwaarden en bepalingen, daaronder mede begrepen het Bouwbesluit en het Bouwstoffenbesluit, welke Erdo krachtens de door hem gesloten aannemingsovereenkomst bij de uitvoering waarvan het in deze overeenkomst omschreven werk een onderdeel vormt, behoort na te leven en in acht te nemen.
- 38.2 Opdrachtnemer verplicht zich alle voorschriften, voorwaarden en bepalingen waaronder bouwplaatsregeling, Arbo-wet, veiligheidswetgeving, Wet Milieubeheer, voor zover betrekking hebbend op de door hem te verrichte levering en het uit te voeren werk, na te leven en in acht te nemen, daaronder ook die met betrekking tot de veiligheid en arbeidsomstandigheden en die betreffende hinder en/of overlast aan derden. De opdrachtnemer zal zelf zorgdragen voor in verband met de te verrichte levering en de uitvoering van het door hem aangenomen werk eventueel vereiste vergunningen en het treffen van veiligheidsmaatregelen.

Artikel 39: Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) en Wet op de Identificatieplicht (WID)

- 39.1 Het is de opdrachtnemer, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Erdo, verboden voor de uitvoering van werkzaamheden personen in te zetten:
- die zich op de werk- of bouwplaats niet onmiddellijk op eerste verzoek door middel van (originele) geldige bewijsmiddelen kunnen identificeren en
  - van wie, voorafgaand aan hun inzet op de werk- of bouwplaats, geen door de opdrachtnemer gewaarmerkt afschrift van een geldend en wettelijk erkend identificatiebewijs aan de uitvoerder van de Erdo is afgegeven;
- 39.2 Het is de opdrachtnemer, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Erdo, verboden voor de uitvoering van werkzaamheden personen in te zetten die naar wettelijk voorschrift vreemdelingen zijn. Met voorafgaande schriftelijke toestemming van de Erdo mag de opdrachtnemer vreemdelingen inzetten, mits:
- die personen beschikken over een geldige tewerkstellingsvergunning en
  - die tewerkstellingsvergunning is afgegeven voor de werkzaamheden waarvoor de opdrachtnemer die personen wil inzetten en
  - de originele tewerkstellingsvergunning voorafgaand aan de inzet van die personen aan de Erdo is getoond en
  - een door de opdrachtnemer gewaarmerkte afschrift van de tewerkstellingsvergunning aan de uitvoerder van de Erdo is afgegeven.
- 39.3 De opdrachtnemer staat tegenover de Erdo in voor de echtheid en de geldigheid van de identificatiebewijzen en de tewerkstellingsvergunningen als hiervoor bedoeld. De opdrachtnemer vrijwaart Erdo van de gevolgen van de onechtheid of ongeldigheid van identificatiebewijzen en tewerkstellingsvergunningen; ook in het geval Erdo zelf wist of had kunnen weten dat die bewijzen of vergunningen onecht of niet geldig zijn of zouden kunnen zijn.
- 39.4 Indien de opdrachtnemer één of meerdere van de voornoemde voorschriften niet, niet-tijdig of niet correct nakomt en/of de echtheid of geldigheid van genoemde bescheiden niet komt vast te staan, en dit tot gevolg heeft dat van overheidswege aan Erdo boete wordt opgelegd, is de opdrachtnemer aan Erdo een bedrag verschuldigd dat gelijk is aan de hoogte van deze boete, terwijl de opdrachtnemer ook aan Erdo verschuldigd is de kosten die laatstgenoemde in verband met de niet-nakoming door de opdrachtnemer van de bedoelde voorschriften heeft gemaakt. Erdo is bevoegd om de door de overheid op te leggen of opgelegde boete en de daarmee verband houdende kosten te verrekenen met hetgeen zij aan de opdrachtnemer verschuldigd is.
- 39.5 Erdo is bevoegd de betaling van haar verplichtingen aan de opdrachtnemer op te schorten, ook in het geval de opdrachtnemer de hiervoor bedoelde voorschriften niet nakomt, niet-tijdig nakomt of niet correct nakomt.
- 39.6 Indien het bedrag van de boete niet door verrekening wordt betaald, om welke redenen dan ook, dient de opdrachtnemer het bedrag van de boete en de kosten op eerste verzoek van Erdo te voldoen. Deze betalingsverplichting bestaat ook in het geval Erdo zich tegen de boeteoplegging verweert. Wanneer Erdo in het gelijk wordt gesteld, bestaat er voor haar geen verplichting tot restitutie.

Artikel 40: Cessie/pandverbod

40.1 Het is de opdrachtnemer verboden om het in de aanneemsom begrepen bedrag aan verschuldigde premie sociale verzekering en loonbelasting, waarvoor Erdo in gevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid aansprakelijk is te cederen, te verpanden of, onder welke titel dan ook, in eigendom over te dragen.